

Eduard Vallory

Director de la Barcelona Graduate School of Economics

L'ÈXIT DEL MODEL BARCELONA GSE

Una de les més importants contribucions dels centres de recerca creats fa deu anys sota la forma de fundacions va ser demostrar els potencials d'una bona governança i d'un sistema àgil i desburocratitzat de gestió. Aquests centres, juntament amb Icrea -que en comparteix les característiques-, han aconseguit en una dècada posicionar la recerca que es fa a Catalunya en situació de lideratge europeu i internacional, així com senyalar com podria ser el conjunt del sistema universitari.

La massa crítica de recerca en ciències experimentals es concentra prop dels laboratoris, i la de biomedicina ho fa al voltant d'hospitals. Les ciències socials, en canvi, tenen en les escoles de

postgrau d'excel·lència els seus nuclis d'agregació d'investigadors. Així ho va veure la iniciativa d'excel·lència en recerca impulsada a Alemanya el 2005, que consta de tres línies: escoles de postgrau (*graduate schools*), clústers d'excel·lència, i estratègies institucionals.

Al nostre país, fins fa pocs anys, el postgrau ha estat més aviat una eina d'educació contínua dirigida a un públic local, i per tant no hi havia tradició de *graduate schools* com a pols de recerca. Això ho ha superat el treball conjunt de quatre grups d'economia sorgits d'un nucli d'acadèmics formats als EUA: la Unitat de Fonaments de l'Anàlisi Econòmica de la UAB; l'Institut d'Anàlisi Econòmica del CSIC; el Departament d'Economia i Em-

presa de la UPF, i el Centre de Recerca en Economia Internacional.

La col·laboració creixent d'aquestes quatre unitats i l'establiment el 2005 del nou Espai Europeu d'Educació Superior, que posava el màster al centre de la formació universitària, va obrir les portes a un repte conjunt: crear l'escola de postgrau en economia líder a l'Europa continental. La formació doctoral ja existent a les unitats, i en particular el màster d'Economia de la UPF, va esdevenir la base de la nova oferta. La fórmula organitzativa triada va ser una fundació, la Barcelona Graduate School of Economics, composta per les dues universitats i els dos centres de recerca, que va comptar també amb la implicació decisiva de la fundació d'empresaris FemCat, a la que s'hi van sumar Agbar, Caixa Catalunya, Banc Sabadell i La Caixa. L'any següent s'hi va afegir la Generalitat de Catalunya i, més endavant, l'Ajuntament de Barcelona.

La Barcelona GSE va començar la seva activitat a la tardor del 2006 amb la visió d'esdevenir en

poc temps una institució de primera línia mundial en postgrau d'excel·lència i en recerca de frontera en economia i ciències socials. Ens vam marcar dos grans objectius: generar una oferta atractiva i competitiva de programes de màster d'estàndard internacional, i incrementar la massa crítica d'investigadors de primer nivell mundial, reforçant la intensa activitat de recerca que ja duïen a terme les quatre unitats acadèmiques.

Les primeres accions es van

Barcelona GSE s'ha situat entre els deu millors centres d'economia del món en producció científica

centrar en el postgrau, sumant als dos màsters de recerca ja existents a la UPF –itineraris doctorals– una nova oferta de màsters professionals que prepara analistes econòmics altament qualificats. L'oferta de progra-

mes de màster de la Barcelona GSE s'ha expandit en paral·lel al creixement constant d'estudiants que vénen d'arreu del món, esdevenint ja un dels nuclis de postgrau d'excel·lència més internacionalitzats d'Europa. I grans firmes de consultoria, agències governamentals, bancs i organismes internacionals els han incorporat en els seus equips de professionals.

El segon objectiu ha tingut una doble vessant. Per a incrementar la massa crítica investigadora i competir amb les principals institucions acadèmiques d'arreu, vam establir un fons patrimonial perpetu o *endowment*, una figura en què el capital acumulat mai es gasta i només s'empren els rendiments generats. Les aportacions aprovades per àmplia majoria al Congrés de Diputats i les de l'altament competitiu AXA Research Fund han permès bastir un *endowment* de 13 milions d'euros.

D'altra banda, l'activitat de recerca de frontera que es du a terme a les nostres quatre unitats ha estat reconeguda recentment pel prestigiós *ranking* bibliomètric

RePEc, que ha situat la Barcelona GSE entre els deu millors centres d'economia del món en producció científica. Igualment, els recursos provinents de l'acreditació d'excel·lència Severo Ochoa possibilitaran reforçar la recerca d'alt impacte internacional, promovent una major cooperació entre els investigadors i generant noves iniciatives que aspirin a fer de Barcelona la capital de la recerca econòmica de l'Europa continental.

Els assoliments de la Barcelona GSE en només cinc anys mostren el potencial de combinar elements ja existents amb fórmules innovadores. Primer, la cooperació de grups de recerca de frontera, superant les limitacions institucionals. Alhora, l'opció per una forma jurídica desburocratitzada i àgil, amb una gestió dirigida a l'eficiència i a l'excel·lència. I, finalment, un partenariat públic i privat, reflectit en un patronat exigent i en les esponsoritzacions de la nombrosa oferta de beques. I, tot això, aconseguint també que enguany arribem al 100% de finançament autogenerat.